

ԽՄԲԱԿԻ ԾՐԱԳԻՐ

ԱՐԺԵՔՆԵՐ ԵՎ ԱՐԺԵՔԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅՈՒՄ

ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ

Արագածոտնի մարզի Նոր Ամանոսի միջնակարգ դպրոց ՊՈԱԿ

8-12 –րդ դասարանների աշակերտների համար

ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

(Շաբաթական 2-ժամ, տարեկան՝ 68 ժամ)

ԽՄԲԱԿԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝

ՄԱՄԻԿՈՆ ԱԲԳԱՐՅԱՆ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

Մաթեմատիկական կրթության արժեքանական հիմունքները համարվում է արտադասարանական կրթության գործունեության կարևոր տեսակներից մեկը, որը նպաստում է աշակերտների արժեքային հարաբերությունների զարգացմանն ու ձևավորմանը: Մաթեմատիկա առարկայի դասավանդման ընթացքում սովորողների ձեռք բերված գիտելիքների և հմտությունների, դիրքորոշումների ամրապնդմանը: Մաթեմատիկական կրթության արժեքանական հիմունքները խմբակի կազմակերպման ու անցկացման վերջնարդյունքում սովորողների մոտ բացահայտվում են մաթեմատիկա առարկային արժեքային համակարգը, համադրական արժեքանությունը, սովորում արժեքների առանձին տեսակները: Մաթեմատիկայի դերն ու անհրաժեշտությունը մարդու կյանքում, կրթության բնագավառում:

ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

- Ներկայացնել Մաթեմատիկական կրթության արժեքանական ներուժի բացահայտումը:
- Ձևավորել ու զարգացնել մաթեմատիկական առարկայի գիտելիքները կարևորելու մարդու կողմից տրված գնահատականի և վերաբերմունքի արժեքը, պայմանավորված մի շարք հանգամանքներով:
- Նպաստել սովորողի մոտ ամրապնդելու սովորողների արժեքային կողմնորոշումները, արժեքը որպես օգտակար, կարևոր ու նշանակալից լինելու հանգամանքը:

4. Արժևորել Մաթեմատիկական կրթության արժեքը, մարդու պահանջմունքներով պայմանավորված երևույթի, առարկայի, ինչ որ բանի արժեքային կարևորությունը, որպես իրականության ճանաչման ու նկարագրության, մոդելավորման ձև:
5. Սովորողների արժեքային կողմնորոշումների և արժեհամակարգերի ընդհանրության, բարոյական ու գեղագիտական դաստիարակության խնդիրների լուծման, ճանաչողական արժեքների միասնական ձևավորումը:

ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

1. Ստեղծել սովորողի համար երևույթները, առարկաները համադրելու, ընկալելու, վերլուծելու և արժևորելու բարենպաստ միջավայր:
2. Աշխատանքներ տանել սովորողների մոտ ինքնուրույն և խմբերով աշխատելու, քննարկելու և համագործակցելու հմտություններին տիրապետելու կարողունակություն:
3. Ուշադիր լինել սովորողների նկատմամբ հիմնական նպատակից չշեղվելու և կրթական աշխատանքը արդյունավետ կազմակերպելու ուղղությամբ:
4. Հաճախակի կազմակերպել որևէ օբյեկտի՝ առարկայի կամ երևույթի առանձին հատկությունների ճանաչման ու արժևորման գործնական աշխատանքներ:

Վերջնարդյունքները

1. Սովորողը կկարողանա ուսուցման գործընթացում տարբերակել արժեքի տարբեր ընկալումներն ու բնույթը:
2. Սովորողը կսովորի արժեքների նշանակությունը, արժեքի ընտրությունն ու նպատակը:
3. Սովորողը կսովորի արժեքը մաթեմատիկայում և մաթեմատիկայի կրթության արժեքը:

ԾՐԱԳԻՐ / ՏԱՐԵԿԱՆ ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ /

<	Ուսուցանվող նյութը խմբակի դասաժամերին	նպատակը	Ժամաքանակը	նշումներ
	ԱՐԺԵՔ		7	
1	Ի՞նչ է արժեքը:	Սովորեցնել:	1	
2	Արժեքի մասին ընկալումներն ու բնույթը:	Արժեք հասկացության ընկալումը, բնույթը և նպատակները:	2	
3	Արժեքը և նպատակները:		2	
4	Արժեքներ, նախասիրություններ և համոզմունքներ:		2	

	ՄԱՐԴԸ՝ որպես արժեք	Սովորեցնել Ի՞նչ է մարդը, Ի՞նչ ունի և իրենից Ի՞նչ է ներկայացնում:	3	
1	Ի՞նչ է ՄԱՐԴԸ:		1	
2	Ի՞նչ ունի մարդը:		1	
3	Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում մարդը:		1	
	ԱՐԺԵՔՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ		9	
1	Արժեքների դասակարգումը:	Սովորեցնել և Կարողանալ Դասակարգել արժեքները:	1	
2	Կենսական ու տնտեսական արժեքներ:		2	
3	Ճանաչողական ու գեղագիտական արժեքներ:		2	
4	Բարոյական ու հոգևոր արժեքներ:		2	
5	Համամարդկային և ազգային արժեքներ:		2	
	ԱՐԺԵՔԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		12	
1	Աշխարհի արժեքային ընկալումը:	Սովորեցնել կարողանալ	2	
2	Արժեքների գնահատումը:		2	
3	Երկկողմ և եռակողմ արժեքային հարաբերություններ:		2	
4	Արժեքային կողմնորոշում և արժեհամակարգ:	Համադրել արժեքային հարաբերությունները:	2	
5	Անձնային և սոցիալական արժեքային կողմնորոշում:		2	
6	Աշխարհի արժեքային կողմնորոշում:		2	
	ՈՒՆԵՆԱԼ ԹԵ՛ ԼԻՆԵԼ		8	
1	Ունենալը և լինելը:	Սովորեցնել և գնահատել Գիտելիքն ու Մարդը: Ունենալը և լինելը	1	
2	Մարդու հոգեկանը:		1	
3	Գիտելիքը, զրույցը, բանավեճը, ընթերցելը և հեղինակությունը:		4	
4	Արժեքը և գնահատումը:		2	
	ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԱՐԺԵՔԸ		12	
1	Մաթեմատիկայի արժեքը:	Սովորեցնել և ընկալել Ի՞նչ է տալիս Մաթեմատիկան դպրոցում: Մաթեմատիկան համոզմունք, պահանջմունք, իրականություն, գիտելիք և մարդուն ներկայացնելու միջոց, աշխարհը մաթեմատիկայի տեսանկյունից տեսնելու միջոց:	1	
2	Մաթեմատիկական կրթության նշանակությունը:		1	
3	Մաթեմատիկական կրթությունը՝ ճանաչողության աղբյուրը:		1	
4	Մաթեմատիկական կրթությունը՝ պահանջմունքների բավարարման աղբյուր:		2	
5	Մաթեմատիկական կրթությունը՝ ընտրության իրականացում:		2	
6	Մաթեմատիկական կրթությունը՝ նպակադրման և իրականացման աղբյուր:		1	
7	Մաթեմատիկական կրթությունը՝ նախասիրությունների և համոզմունքների ձևավորման աղբյուր:		1	
8	Մաթեմատիկական կրթությունը՝ և ՄԱՐԴԸ:		1	

9	Մաթեմատիկական կրթությունը և մարդու ունեցվածքը:		1	
10	Մաթեմատիկական կրթությունը՝ Մարդուն ներկայացման միջոց:		1	
	ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԱՐԺԵՔՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄԸ		6	
1	Մաթեմատիկական կրթությունը՝ ճշմարտային արժեքների ձևավորման աղբյուր;	Սովորեցնել և կարողանալ	2	
2	Մաթեմատիկական կրթությունը՝ գեղագիտակն ու բարոյական արժեքների ձևավորման աղբյուր:	Արժեքների տեսակների ձևավորումը	2	
3	Մաթեմատիկական կրթությունը՝ համամարդկային և ազգային արժեքների ձևավորման աղբյուր:		2	
	ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՐԺԵՔԱՅԻՆ ԸՆԿԱԼՈՒՄԸ ԵՎ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ		8	
1	Մարդը, աշխարհը, մաթեմատիկական կրթությունը:	Սովորեցնել և ընկալել	1	
2	Ունենալու և լինելու կողմնորոշումները ու մաթեմատիկական կրթությունը:	Մաթեմատիկայի դերն ու անհրաժեշտությունը մարդու կյանքում, կրթության բնագավառում:	2	
3	Մաթեմատիկական կրթությունը և արժեքային գնահատականի ձևավորումը:		2	
4	Արդյո՞ք կարելի է հրաժարվել մաթեմատիկայից կամ մաթեմատիկական կրթությունից:		2	
5	Երջանկությունը և մաթեմատիկական կրթությունը:		1	
	ԱՄՓՈՓՈՒՄ		3	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		68	

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հ. Ս. Միքայելյան, Մաթեմատիկական կրթության արժեքանական հիմունքները, Երևան 2018:
2. Հ. Ս. Միքայելյան, Արժեքը մաթեմատիկայում և մաթեմատիկայի արժեքը, Մաթեմատիկական դպրոցում, №1, 2017:
3. Հ. Ս. Միքայելյան, Մաթեմատիկական կրթության արժեքը, Մաթեմատիկական դպրոցում, 2, 2017
4. Ա. Վ. Ենոքյան, Հ. Գ. Հարությունյան, Երջանկությունը և մաթեմատիկական կրթությունը, Մաթեմատիկական դպրոցում, 2, 2015
5. Ա. Ա. Բալյան, Էսթետիկայի դաստիարակության տեսություն, Երևան 1980:
6. Շ. Պերպերյան, Արժեքաբանության կամ արժեքներու իմաստասիրություն: Բեյրութ, Կիլիկիո կաթողիկոսության դպրեվանք, 1976: